XVI. évfolyam. Székelyudvarhely, 1913. deczember 11. 51. szám.

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
Előfizetési ára: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanitóknak és jegyzőknek 6 K.
Egy szám ára 16 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kossuth-utczа 14 sz. — Megjelenik minden vasárnap
Nyilttér soronkint 50 fillér.

Állami épitkezések.

Székelyudvarhely, decz. 20.

No én édes városom, Székelyudvarhely, itt van a nagy, a legszebb ünnep s te megint leülhetsz a karácsonyfa alá, mint ahogy minden gyermek leül, hogy tágranyilt szemekkel nézze, mit is hozott neki az angyalka?

Volt neked már sok karácsonyod és a szent estén bizony nagyon sokszor üldögéltél búsan, szomoruan, elhagyatva, mert érezned kellett, hogy testvéreid, az erdélyi városok között te voltál mindig a mostohagyermek, akinek a hidegszivü szülő, az állam vagy nagyon keveset, vagy semmit sem adott.

Dolgoztál mint a többi, talán többet is. Teljesitetted hivatásodat legjobb tehetséged szerint. Őrzője, bástyája voltál a magyarságnak itt az ország keleti szögén elrejtve, eldugva a hegyek közé. És mikor arra került a sor, hogy fölsegitsenek, hogy becsületesen végzett munkád szerint a hónod alá nyuljanak és megjutalmazzák benned a magyarságot, akkor az állam soha meg nem érdemelt hidegséggel fordul el tőled. Idegenajku, nemzetiséglakta testvéreid egymásután fölcseperedtek, kicsinosodtak, megerősödtek: a kultura, ipar és kereskedelem hatalmas gócz-pontjaivá emelkedtek. Nekik mindig jutott a jóból, az állam-szülő bőkezüségéből. Téged elfelejtettek. Egyszer-kétszer talán megveregették a válladat, megczirógatták az arczodat. Aztán rajtad felejtették a régi gunyát s nem akarták észrevenni, hogy hiszen már régen kinőttél belőle. Élelmes testvéreid mindenben megelőztek és te minden jószándékod mellett is rettenetesen elmaradtál mögöttük. Szinte úgy tünt föl, mintha a te fejlesztésed, erősitésed, minden irányu emelésed nem is lenne államérdek.

Hát persze hogy volt okod elég a csüggedésre és neheztelő szomorkodásra.

De mikor most leülsz a karácsonyfa alá s nézed, hogy mit hozott az angyalka, végre te is a szived szerint örvendezhetsz: adnak már neked is, szeretni fognak már téged is. S ha lehetne még kivánságod, csakis az lehetne, hogy bár korábban kezdték volna s bár egy kicsit gyorsabban és félbeszakitás nélkül szeretnének, mint a hogy azt a te minden áldozatra kész becsületes székely szived már régen megérdemelte.

Hát hiszen van minek örülnöd.

Az állami hidat és vele az uj Rákóczi-utat már javában készitik. Reményed lehet hozzá, hogy a törvényszék uj palotájának épitéséhez már a tavasszal hozzá kezdenek. Bizhatsz benne, hogy az uj fiuiskolák és polgári leányiskola mindeneknél sürgősebb ügyét is dülőre viszik s végre-valahára vége szakad azoknak a nyomorusági mizériáknak, amik már annyi esztendőkön keresztül veszélyeztették kis gyermekeid egészségét s vetettek akadályt a modern és helyes nevelés és tanitás eredményes munkája elé. Sőt, a mit nem reméltünk, a kő- és agyagipar szakiskola dolgában is kedvező fordulat előtt állunk.

Nevezett iskola f. ü. bizottsága nem régen kapott uj elnököt a vármegye főispánja személyében, a ki máris minden befolyását latbavetette illetékes helyen, hogy a város által fölajánlott telken ez az iskola uj, modern épületet és elhelyezést kaphasson. És nem hiába. Mert a kereskedelmi miniszter egy leiratban épen a minap értesitette a város közönségét, hogy az iskola ügyét a város ajáulata alapján szivesen sorozza sürgősen tárgyalandó dolgai közé.

Ami tehát az állami segitséget, illetve állami épitkezéseket illeti, a legszebb reményekkel nézhetsz a jövő elé. De ha már egyszer feléd nyujtották a segitő kezet, légy te is annyira okos és fogd meg úgy, hogy soha többé el ne ereszd.

A kultur-palotát előbb-utóbb föl kell épiteni. Ez életszükség. Hozd is meg érte az áldozatot, amennyire csak teheted, de hozd meg úgy, hogy amint más városok tették, te is ki tudjad eszközölni az állam hathatós anyagi támogatását. Mert ha valahol, akkor itt minálunk egy kultur-ház emelése csakugyan eminenter állami érdek. Hiszen hogy mi közmivelődési téren csak úgy tengünk-lengünk és egységes, nagyobb arányu munka helyett csak toldozással-foltozással kell szomoruan megelégednünk, ennek legfőbb oka éppen az, hogy nincs épületünk s az épületben helyünk ennek a fontos munkának az eredményes elvégzésére. Elannyira, hogy teljes joggal mondhatjuk, hogy a testvérvárosok közönsége mellett mi udvarhelyiek a kultura hajléktalanjainak szerepében gyászoskodunk.

Ott van aztán a katonaság kiegészitésének, a székelyudvarhelyi ezredparancsnokságnak többször fölmerült kérdése. Nem első sorban állami érdek-e ez is? És ha az, aminthogy csakugyan az is, hát akkor inditson a megye és a város együttesen ujabb erőteljes akcziót annak elnyeréseért s ott benn a központban bizonyára nem tudnak — mert nem szabad — elzárkózniok annak megadása elől.

Megépitették a székely körvasutat s minket szépen kifelejtettek belőle, hogy megmaradjunk viczinális végpontnak, ahol a müvelt világnak a vége kezdődik. Hát bizony ebbe sem szabad belenyugodnunk. Az a feléd hajlott kéz, ha jól megfogtad és el nem ereszted, itt is kénytelen lesz a segitségedre sietni. Csak okosan, ügyesen s a haladni akarásnak komoly bátorságával tudjad vele megértetni és megmutatni folyton és folyton érdekeid körében az állam nagy és elodázhatatlan érdekeit.

Igy aztán lehet még neked a mostaninál is boldogabb karácsonyod.

Legyen is!

r.

A kormány a székelyekért.

— Államtitkári tanulmányut. —

Bennünket nagyon közelről érdeklő, gyakorlati tapasztalatokat gyüjtő akcziót kezdett meg a földmivelésügyi miniszterium, amennyiben *Bartóky* József földmivelésügyi államtitkár *Szomjas* Lajos miniszteri tanácsos kiséretében tanulmányutat tett meg. Az államtitkár beható tanácskozásokat folytatott az erdélyi gazdatársadalom több kiváló vezetőjével.

Az utazásnak czéla az volt, hogy az államtitkár a helyszinén győződjék meg mindazon hiányokról, melyeket az erdélyi és székelyföldi gazdasági élet felmutat. Módszere pedig egyfelől az erdélyi közélet vezérférfiaival való közvetlen érintkezés, másfelől az egyes vidékeken tapasztalt szükségletek megállapitása volt.

Birtokpolitikai szempontból ez a tanulmányut elsőrangu fontosságu: tulajdonképpen eredménye a szeptember havában Kolozsváron tartott gazdagyülésnek, a melyen Tokaji László a magyarság erdélyi birtokveszteségeiről szenzációs adatait feltárta. Az államtitkár utja bizonyitja, hogy a kormány nem tért napirendre az égető, fontos kérdés felett, hanem legkiválóbb szakegyéneit küldte ki. Az ellnzék, mint a nem régen lezajlott kolozsvári gyülés mutatta, üres puffogtatással, lármás szónoklatokkal akarja megmenteni a hazát, — a kormány pedig alkotó munkával.

Gazdasági oktatási szempontból is nagyjelentőségü a tanulmányut, mert egyik czélja az: hol lehetne legkönnyebben és leghatásosabban példát adó, nevelő hatásu *mintagazdaságokat* létesiteni. A létesitendő uj mintagazdaságok gyakorlati iskolái lesznek a helyes, belterjes, modern gazdálkodásnak. Ezeknél a kormány különös gonddal akar lenni a *Székelyföldre* s általában a székely kisgazdákat érdeklő s őket közelről érintő összes kérdésekkel foglalkozni kiván.

Tanulmányut programjának befejező pontja egyenesen székely érdek: székely fiuk számára internátusok létesitése. Hogy a modern pedagogia igazi tüzhelye, az intenziv felügyelet tere épen az internátus, azt részletesen magyarázni nem szükséges. A létesitendő székely internátusok kulturális jelentősége tehát a Székelyföldre nézve rendkivül nagy.

A legnagyobb örömmel üdvözöljük tehát a miniszterium terveit s ezekben kézzelfogható bizonyitékát látjuk az Erdély igazi megmentésére és a Székelyföld fejlesztésére irányuló komoly, czéltudatos, hazafias munkának!

KÖZIGAZGATÁS.

—

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése. A vármegye alispánjához a kereskedelmi miniszter leiratot intézett, melyben megengedte, hogy a kereskedelmi és ipari árusitás a deczember 21-iki vasárnapon is esti 6 óráig végezhető legyen. Az alispán erről a városi tanácsot és a főszolgabirákat értesitette, s felkérte az illető hatóságokat, hogy az érdekelt kereskedőknek és iparosoknak, valamint a közönségnek is a miniszter engedélyét tudtul adják.

*

Az erdélyi vasutirányok kiépitése. Udvarhelyvármegye törvényhatóságának ez évi junius havában tartott közgyülése az erdélyi vasutirányok legczélszerübb kiképzése kérdésével is foglalkozott. Az adott erre alkalmat, hogy Kolozsvár város közönsége Apahidáról Szászrégen felé a Tölgyesi szoroson át Odesszáig egy uj világforgalmi vasut terve mellett foglalt állást, s e terv pártolására vármegyénket is felkérte. Vármegyénk azonban a kolozsváriak tervére kimondotta, hogy e terv szerinti vasutirányra se a nemzetközi forgalomnak nincs szüksége, se a nemzeti érdekek ezzel semmit nem nyernének, sőt a Székelyföld nagy részének egyenesen kára származnék ez uj vasutirány kiépitéséből. Annak idején lapunk is a vármegyének ezt az álláspontját kimeritően méltatta és kimutatta a kolozsváriak vasuttervének végzetes rosszaságát. A vármegye közönsége tiltakozó feliratot is küldött ebben az ügyben a miniszterhez. A miniszternek a napokban érkezett le erre a feliratra a válasza, s a válasz mindenben igazat ad Udvarhelyvármegye állásfoglalásának. Részletesen kimutatja a kolozsváriak vasuttervének ugy pénzügyi, mint közgazdasági szempontokból való kivihetetlenségét, s ugy a nemzetközi, mint a nemzeti érdekek szempontjából való értéktelenségét. Végső megállapitásai is egyeznek a vármegye álláspontjával, hogy nem a tölgyesi, hanem a gyimesi átjárót kell belső szervezéssel világforgalmi irányná kifejleszteni.

*

A megyei központi választmányt *Sebesi* János alispán f. hó 23 ikára gyülésre hivta össze. A gyülés tárgyát az oklándi, székelykereszturi és székelyudvarhelyi választókerületek 1914. évre szóló választási névjegyzékének végleges itése képezi.

*

A vonat és a közönség. A kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett a vármegye közigazgatás bizottságához, melyben jelzi, hogy az utóbbi időben sajnálatosan megnövekedett a vasuti forgalomban az olyan balesetek szama, a melyek onnan erednek, hogy utasok és általában idegen személyek nem alkalmazkodnak az érvényben álló biztonsági rendszabályokhoz, sőt e tekintetben a vasuti alkalmazottak figyelmeztetésére sem hederitenek. Igy mind gyakrabban tapasztalható, hogy utasok a már mozgásban levő vonatokra fel s onnan leugrálnak, vonatok nyitva hagyott ajtóin menetközben kihajolnak vagy a lépcsőkre ülnek, az ujonnan felszállók is csak az utolsó perczben, már az „Indulás" jelzés és elhangzása után szállanak fel, sőt a perronon állók még megvárják, mig a vonat mozgásban jön s akkor ugrálnak fel a vonatra. Ebből kifolyólag irja a miniszter, hogy a közigazgatási bizottság az illetékes rendőri hatóságokat a vasuti alkalmazottak hathatós támogatására és a részben tájékozatlan közönség felvilágositására utasitani sziveskedjék. Egyidejüleg aziránt is intézkedett a miniszter, hogy a vasuti alkalmazottak a biztonság megóvása érdekében kötelességüket mindenkor teljesitsék.

——

Középiskoláink reformja.

— A Tanári-kör gyülése. —

Székelyudvarhely, decz. 16.

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület helybeli fiók köre folyó hó 16-án, kedden délután 5 órakor a ref. kollegium uj épületének diszes tanári tanácskozó termében *Kovács* Dániel tanárköri elnök elnöklete alatt, a tagok nagy érdeklődése mellett tartotta meg, az Udvarhelyi Hiradó utóbbi számában is jelzett, a középiskola reformját tárgyaló gyülését.

Bakóczi Károly ref. kollegiumi tanár nagy gonddal előkészitett s az ügy egész meritumát felölelő előadás keretében ismertette a novezetes reformtervet a debreczeni tanári körnek ez irányban a helybeli körhöz érkezett 12 pontu átiratával kapcsolatban.

Bakóczi előadása nyomán tartalmas eszmecsere indult meg, melyben résztvettek az előadón kivül *Kovács* Dániel elnök, *Molnár* Károly, *Biró* Sándor, *Lukhaub* Gyula dr., *Haáz* Rezső és *Séra* Kálmán köri tagok. Előadóval egyetértve, a köri gyülés ugy találta, hogy a debreczeni tanári kör csak lassan és fontolva akar haladni s csak kénytelen-kelletlen reformálni. Különösen kitetszik ez átiratuk 5-ik pontjából, mely szerint ők a mai latin-görögös klasszikus jellegü gimnáziumot teljesen meghagyandónak vélik egyik gimnázium tipusul. Konczepcziójuk szerint ilyen lenne az állami gimnáziumok fele, a másik felét nagylelkűen megengednék a közoktatási kormánynak, hogy ugynevezett „reform gimnázium"-má szervezze, oly módon, hogy ezekben a latin nyelv a III ik osztályban kezdődjék, de ha lehet a mainál is több óraszámmal, az V-ik osztálytól kezdve pedig a *görögpótló* helyett a *franczia* nyelvet, vagy pedig a *természettudományok (kémia, biologia)* szélesebb körü mivelésével A felekezeteknek tetszésére bizzák, hogy a melyik tipust akarják, azt válasszák.

Nem kétlem, hogy a haladó idő átlépi Debreczent s ők elszigetelve maradnak azzal az ohajtással, hogy a jövő középiskolája is a latin-görögös klasszikus jellegü gimnázium legyen. Ha ez megtörténne, nem előre, de hátrafelé reformálnánk. Nem tudom miért félnek ugy a debreczeniek a reform gimnáziumtól, hogy — egyelőre — csak nyolcz évi életet engedélyeznek neki? Németországban bevált a reform gimnázium, beválik bizonyára nálunk is, hiszen bevált volna a reáliskola is még jobban, ha a jogositás megvonásával, üvegbura alá el nem zárták volna. Szó sincs róla, hogy sok igazság van abban a Rousseau-féle gondolatban, hogy a modern kor — ez a gépek kora — sok illuziótól foszt meg s eltávolit az egyszerü és természetestől. Ki tagadhatná, hogy a klasszikus ó kor, a görög és római szellembe való elmélyedés igazi gyönyörüség! Hanem — egy kissé ott tartunk — a hol a Madách falanszteri emberei, hogy ez az álmodozás ma-holnap nagy fényüzés lesz és a nemzet csak egyeseknek engedheti meg, mert az uj kor tülekedése közben erre már nem érünk rá.

A természettudományok oly rohamosan haladnak, a technika fölfedezései oly káprázatosak és számosak, hogy a nemzeti intelligenczia legjavát e térre kell vetnünk, ha még jobban elmaradni nem akarunk. A jövőben bizonyára nem a latin és görög, de a modern nyelvek (német, franczia, angol) és a természettudományok lesznek a kenyeret termelő studiumok. Hiszen ma is a magyar ember, a szegény magyar munkás azért más nemzetek igavonója, teherhordója, mert nyelveket nem beszél és nincs megfelelő ipari szakképzettsége, hogy munka vezetővé lehessen. Gondoljunk csak Amerikába és Romániába szakadt szerencsétlen véreinkre!

Jankovich Béla dr. jelenlegi kultuszminiszter reformtervének épen az ad jelentőséget, hogy *az iskolát közelebb akarja hozni az élethez.* Jankovich miniszter érdeme az, hogy ez irányban is döntő lépést kezdeményezett ismeretes reformtervével. Érdeme, hogy egy évtizedes vajudás után biztos kézzel megjelölte a jövő középiskolájának fő irányait. Kevesebb latin és görög, több modern nyelv, a természettudományok intenzivebb felkarolása, egyik tipusu iskolából a másikba az alsóbb osztályok végzése után könnyebb átléphetés lehetősége és végül azon fontos elv hangoztatásával, hogy a négy alsó osztály tananyaga lehetőleg tekintettel legyen azokra is, kik tanulmányaikat tovább nem folytathatják.

Mindezek között talán legfontosabb a reáliskola egyenjogositása. E pontban oda jutottunk már (hála Istennek), hogy pár évtizedes méltánytalanság fog megszünni nemsokára a reáliskolák teljes egyenjogositásával. A reáliskolai érettségi bizonyitványnyal az egyetemen jelentkezőket nem fogják ezután a gimnáziumot végzettek háta mögé állitani — a *rendkivüli hallgatók* sorába.

A debreczeni kör átiratának 9—12-ik pontjait a kör teljes egészében elfogadta. A helybeli tanári kör a középiskolai reform ügyében, a karácsonyi ünnepek után, ujból ülést tart, melyre ugy a kör tagjait, mint az összes többi tantestületet, valamint a közönség köréből mindazokat, a kiket ez a nagyfontosságu reform ügy érdekel, szivesen látja és már most meghivja a tanári kör elnöksége.

Séra Kálmán.

——

Székelyek idegenben.

— Dexler kirendoltsági titkár nyilatkozata. —

Székelyudvarhely, decz. 19.

A kirendeltséget megróvási kalandban részesitették, hogy az árvizsujtott székelyeket magyarországi birtokosokhoz, mint mezőgazdasági cselédeket 1—2 évre elszerződteti s igy a székelykivándorlást elősegiti. Erre vonatkozólag kérdést intéztünk Drexler kirendoltsági titkár urhoz, ki az ügyre vonatkozólag a következőket mondotta:

— A kirendeltség nem szerződtet idegenbe senkit, sőt egész aktiójával a kivándorlást akarja megakadályozni. Az árvizsujtott vidéken nagyon sok családnak nincs biztositva a téli élelme, ennek a megszerzése végett szerződteti elsősorban 2—3 hónapos gazdasági munkára és csak ahol nagyobb a nyomoruság, éves cselédnek az éhinség elé néző családokat.

„Igy kinálják országszerte a nyomoruságba, szegénységbe jutott székelységet — cselédnek."

Hát nem is olyan rossz cseléd sorba kerülni. Petánovits József türkösi gazdaságába a következő feltételek mellett szerződtet gazdasági cselédeket:

Egy magán lakás, mely áll: 1 szoba, 1 konyha, 1 kamra és ezen helyiségek fölött padlás, 1 disznó ól és ennek padlásán baromfi ól.

Készpénz 140 korona, buza 733 liter, rozs 933 liter, árpa 534 liter, összesen 22 hektóliter, só 16 kiló.

Tengeri föld 1 hold 1200 □ öl felszántva, bevetve, csak a vetőmagot az illető cseléd adja.

Vetemény föld 100 □ öl.

Tüzifa 3 méter, azonkivül szabad tengeriszár kenyérsütéshez és tüzeléshez.

2 drb disznójárás és baromfi tartás.

Azonkivül szükségeltetik 3 fejős a tehenekhez, minden ember kap 15 tehenet, melyet gondozniok kell és amelyeket fejni lehet naponta kétszer; ezeknek a természetbeni járandóságuk ugyan az, mint a béreseké, kivéve készpénzt évente 125 koronát kapnak, naponta egy liter tejet és az istállóban levő összes le ellendő tehenek minden borju után 2 koronát, mely négy részre osztatik, illetve egy emberre esik 50 fillér, azonkivül minden 100 liter tej után, melyet fejnek 10 fillér, mely összeg az év végén adatik ki és szintén négy részre osztatik. Az ide szállitási személyi és podgyász költséget a gazdaság fizeti.

A kirendeltség válogathat — és a jelenlegi viszonyok között ez kötelessége is — a munkaadók között, mert van sok munkást kereső.

A kirendeltség ezen aktiója különben remélhetőleg csak átmeneti és a gazdasági viszonyok javultával mindenki falujában fogja megélhetését biztosithatni.

——

A Népnevelési egylet vál. üléséből.

Székelyudvarhely, decz. 18.

Az udvarhelyvármegyei Népnevelési Egyesület f. hó 18 án, Székelyudvarhelyen *Hlatky* Miklós elnöklésével ülést tartott. Elnök az ülés megnyitása után üdvözölte *Pál* István apát plebánost, ki mint vál. tag először vett részt az ülésen, majd bejelentette, hogy Kolumbán Lajos kir. tanfelügyelő hivatali elfoglaltsága miatt nem vehet részt az ülésen. A bejelentése után *Gál Imre* titkár s referált a mult ülés határozataina végrehajtásáról terjeszhette elő a tárgyalásrak kitüzött ügyeket, melyek során elhatározták, hogy Alsóboldogfalván, Betfalván és Siménfalván Uránia előadást rendeznek, a képsorozatokhoz Rákóczi Ferencz korát és a magyar szabadságharcz történetét beszerzik. Hajdu Ferencz kir. tanf. bucsuiratát s lemondását az alelnöki tisztségről sajnálattal vették tudomásul s érdemeit jegyzőkönyvben megörökiteni határozták.

Kolumbán Lajos kir. tanfelügyelő székfoglaló értesitését örömmel vették tudomásul s állása elfoglalásával üdvözölték. Az orsz. közmüvelődési egyesület azon leiratát, hogy a bözödujfalvi analfabeta tanfolyam dologi kiadását elvállalta köszönettel tudomásul vették. *Pálffy* Ákos szentpáli tanitó kérésére a községben épitendő óvoda megvalósitása érdekében a közig. bizottsághoz felirnak, a szentpáli lövészcsapat teljes felszereléseért a lövészcsapat bizottsághoz előterjesztést tesznek. Az alapszabályok revideálására kiküldött bizottságot az alapszabályok sürgös letárgyalása végett összehivni határozták s a biz. elnöki tisztet *Hlatky* egyl. elnökre ruházták. Székelyudvarhelyen az 1914-ik évben egy háztartási tanfolyam rendezését a földmivelésügyi minisztérium kirendeltségétől kérelmezni határozták s a kérvény benyujtására az elnökséget felkérték. A megüresedett tisztségi és vál. helyek betöltésére *Kolumbán* Lajos kir. tanf. dr. *Pál* Ernő ügyvédet, *Pál* István apátplebánost és *Gyurcsovecz* Károly tanitót kérték fel A vármegye közigazgatási beosztásának megfelelő uj térkép kiadásának előkészitő munkálataira a vármegyei tanitóegyesületet kérték fel. Számvizsgáló bizottságba *Molnár* Károly és *Félegyházy* Antal vál. tagokat választották. Végül a beszámoló évi közgyülés helyét, idejét és tárgysorozatát állapitották meg, kimondván, hogy a közgyülés előtt az 1914 évi munkaprogramm s ennek megfelelőleg az évi költségvetés megállapitása tárgyában közelebbről még egy vál. ülés tartandó.

A vármegyei analfabéták összeirása tárgyában kiadott körrendeletre ez idáig 50 községből érkeztek be adatok. A hiányzó adatok megsürgetése érdekében a bizottságnál előterjesztéssel élnek.

A munkásbiztositó törvény reformja. Több város és vármegye feliratban kérte a munkásbiztositási törvény revizióját. Ezen feliratra most a következő válasz érkezett:

— Hozzám intézett feliratában abbeli óhajának adott kifejezést, hogy az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset ellenére való biztositásáról szóló 1907. évi XIX. t.-c. minélőbb módosittassék. Ezen felterjesztésére értesitem a város közönségét, hogy az 1907. évi XIX. t.-cz reviziója, melyet a magam részéről is szükségesnek tartok, jelenleg beható tanulmányozás tárgyát képezi. Minthogy azonban a szóbanforgó törvénymódositás mikénti keresztülvitele a munkaadóknak és alkalmazottaknak ahoz füződő nagyjelentőségű érdekein kivül, az ország ipari, kereskedelmi és egész közgazdasági életének zavartalan továbbfejlődése szempontjából is rendkivül fontossággal bir, a revizió irányelveinek megállapitása előtt az emlitett szempontok együttes gondos mérlegelése elkerülhetetlen. Abban a reményben vagyok, hogy a széles mederben folyamatba tett törvény-előkészitő munkálatok ennek daczára mielőbb befezhetők lesznek olyképen, hogy a tervbe vett reform az összes figyelembe veendő érdekek lehető összhangba hozatala mellett, a jövő év folyamán megvalósitható leend. Harkányi.

HIREK.

Székelyudvarhely, decz. 21.

Karácsonykor.

Egy-kettőt fordul még a tengelye körül a föld és ujra itt van a karácsony. A karácsony a maga fényességével, kedves melegével, szelid hangulatával és ünnepi áhitatával. A karácsony, a melyet lázas türelmetlenséggel vártunk gyermekkorunkban, mert az ajándékok egész garmadáját jelentette, a karácsony a melyet felnőtt korunkban is örömmel köszöntünk, mert a csillogó fenyőgalyak alatt szeretteink örömében gyönyörködhetünk. Nincsen poétikusabb ünnep, mint a karácsony, a mely az érző sziv legrejtettebb hurjait is rezgésbe hozza és andalitó édes hangokat csal ki belőlük. Hangokat, a melyeket nem hallani, csupán érezni lehet. Mind, mind a legdusabb és legszegényebb, mind átérzi ennek az estnek csodás hangulatát. Senki sem tud szabadulni a büvös varázs alul, a melyet egy fenyőág és egy pár viaszgyertya hint szét maga körül. Valami édes melancholia lesz urrá a sziveken. És valamiképpen egy régi halott ária az eseményeknek egész raját idézi fel emlékezetünkben, akkép egy viaszgyertyákkal ékes fenyőág emlékezetünkbe hoz régesrég eltöltött karácsonyestéket, melyeket nem is annyira az a néhány szál gyertya, mint a mindnyájunkat átölelő szeretet varázsolt tündéri fényben uszó teremmé.

Mi volna a világból a nap ragyogó fénye s mi volna az emberiségből a szeretet összetartó melege nélkül? Oly lázasan lüktet az élet, hogy mélyebb és bensőbb életet élni sem időnk, sem türelmünk nincsen. A családnak összefogó pántja mindjobban lazul. Van egy regény, a mely a nyugat felé való áramlást mutatja be, érdekes költői alkotásban. Van egy áramlat, a mely a nagy város felé vonza az embert. (Ide sorozható talán az amerikai kivándorlás áramlata is). De érezhető a társadalomban egy olyan folyamat is, a mely teli van nyugtalansággal, türelmetlenséggel és neuraszténiával s a mely mindjobban elvonja az embert a családjától, kisodorja az embert az otthonnak nyugalmas környezetéből. Az ember ma olyan zaklatott életet él, hogy a nyugalmat alig is tudja elviselni. Az ember ma mindenkié, az egész világé; ritkán a magáé, még ritkábban a családjáé. A karácsony varázsa azonban visszaadja az embert az ő családjának és a családot a maga szép, a maga benső, jóságos, kedves és nemes rendeltetésének.

Ezért a karácsony mindenekfölött a szeretet ünnepe. A családi szeretété. Az élet forgataga csak mint távoli zugás morajlik a fülünkbe, de nem mer behatolni a karácsonyfával megszeutelt hajlékba. És akár a padmalyig ér fel az ajándékokkal dusan megrakott fenyő, akár szegényesen kopár a törpe galy, egyképen szimboluma mindkettő a legnemesebb — mert önzetlen — érzésnek, a családi együvétartozás hatalmas erejének.

Van-e meghatóbb, megragadóbb kép, mint az, a mely a karácsonyfa alatt ismétlődik meg minden esztendőben? Valóban ez az est alkalmas arra, hogy megaczélozza a férfi csüggedő erejét, lankadó önbizalmát, gyöngülő energiáját. Ebből az életadó forrásból meriteni senki el ne mulassza, mert önmaga ellen való bünt követ el. Egyesüljenek ezen a szent estén az egymásért dobbandó szivek, az ünnep-est enyhe melegében, olvadjon le rólunk minden ellentét, harag, visszavonás. Csókoljuk meg egymás arczát, szoritsuk meg egymás kezét, a kik együvé tartozunk, mert csak igy — meleg szeretettel a szivünkben — mehetünk bele ismét az örvénylő áradatba, hogy férfias bátorsággal megbirkózzunk azzal a millió akadállyal, bánattal, szenvedéssel, a mit reánk rótt az élet!

—

A munkásgimnázium.

Csütörtökön, 18 án megalakult a munkásgimnázium vezető egyesülete. Mint lapunkból tudják olvasóink, már október végén megkezdődtek az előadások, mert az Országos Szabadoktatási Tanácshoz november előtt be kellett jelenteni s csak igy terjedhetetett husvétig a kötelező 22 hétre. Most pedig *Ugron* János főispán összehivta a tagokul már korábban felkért vezető embereket s megtartotta az alakuló gyülést. Az egyesület elnökségét szives volt a főispán elfogadni. Alelnököknek megválasztották *Gotthárd* János polgármestert, *Embery* Árpád r. kath. főgimnáziumi tanárt és Dr. *Sebesi* János alispánt. Titkár alapszabályok szerint a tantestület igazgatója kellett hogy legyen: *Bakócsyné Küllyéni* Erzsébet polg. leányisk. igazgató. Végül pénztáros lett *Dékán* Samu ref. koll. tanár.

A munkásgimnáziumi egyesület feladata az anyagi ügyek intézése. Eddig az iparos Önképzőkör helyiségeiben folytak az előadások, de — bár a hallgatóság szinte kivétel nélkül az iparosokból telt ki — a kör panaszkönyvébe már felszólamlás került a megigért, do még meg nem adott fütés és világitás egyenértékeért. Azért *Biró* István főreálisk. tanár, a ki a munkásgimnáziumi ügyek előadója volt, azt az inditványt tette, hogy keresse meg az egyesület a várost és az elemi fiuiskola igazgatóságát, hogy az iskola egy termét fütéssel és világitással bocsássa a munkásgimnázium rendelkezésére. Ez az inditvány határozatba ment. Ezzel a gyülés véget ért.

—

Doktorrá avatás. A kolozsvári Ferencz József tudomány-egyetemen *Hercseg* Lajost és *Szabó* Lajost f. hó 5-ikén avatták fel az államtudományok doktorává.

A Székelyudvarhelyi Közmüvelődési Egylet közgyülését *Gotthárd* János ügyvezető elnök összehivására folyó hó 18-án tartotta meg a vármegyeház kistermében, melyen a miniszteri leirat értelmében az alapszabályok módositását ejtették meg s *Gotthárd* János lemondásával elnökké *Pál* István apát, esperes-plebánost választották. *Kovács* Dániel inditványára kimondották, hogy a folyó télen az egyetemi végzettséggel birók részére 6 előadást rendeznek s ennek rendezésére permanens bizottság kiküldését kérik a választmánytól.

A városi szépitő-egylet a mult vasárnap *Soó* Domokos tanácsos, helyettes polgármester elnökletével gyülést tartott. A gyülés egyetlen tárgya volt a jóváhagyásra felterjesztett és egyes pontjaiban megváltoztatott alapszabályok tudomásulvétele. Ez megtörtént, mire a gyülés véget ért.

Eötvös ünnepély. Székelykeresztúron az ujonnan alakult pedagogiai kör Br. Eötvös József emlékezetére a mult vasárnap igen szépen sikerült ünnepélyt rendezett. A bő és tartalmas müsor *Papp* Mózes igazgató nagyszabásu ünnepi beszédével kezdődött. Különösképpen kivált a müsorból az ottani iskolák növendékeiből alakitott 270 tagu vegyes kar szereplése. Eötvös—Beleznay „Bucsu" czimü szerzeményét ez a hatalmas kórus annyi érzéssel és hajlékonysággal, s a versben levő melancholiának, majd vágyó reménységnek olyan találó kifejezésével adta elő, hogy az óriási közönség tetszése alig birt véget érni. A brassói fekete templom diákkórusa külföldön is hires csodás összhangjáról és a leheletszerü finomságtól egész a tengerzugásig terjedő gazdag hangváltozatairól. A székelykeresztúri diákok mult vasárnapi kórusa is elérte ezt a csodás szinvonalat, s igazán mindenképpen kiemelkedett az átlagosan értékelhető szereplések sorából. Még a Himnuszt és Szózatot is hasonló nagy hatással énekelte a diákkórus, melynek betanitása *Bersátsy* László ottani zeneiskolai tanár érdeme. A jeles karnagyot a közönség ez alkalommal diszes babérkoszoruval is megajándékozta.

Az Iparfejlesztő-bizottság a napokban *Ugron* János főispán elnökletével gyűlést tartott. A bizottság Dr. *Majthényi* Miklós bizottsági titkár előadása nyomán tudomásul vette Dr. *Bernády* György iparfejlesztő miniszteri biztos azon értesitését, hogy *Strasser* Albert budapesti magánmérnök bánya és iparvállalati czégekkel tárgyalásokat folytat a Székelyföldön található és nem megfelelő mértékben kiaknázott természeti ásványi termékek feltárása és értékesitése felől és ebben kéri a bizottság támogatását. A bizottság az előzetesen megejtett kutatások nyomán megállapitotta, miszerint Udvarhelyvármegyében a kőszén, a trachit, mészkő, vasércz, márvány, aragonit és alabástrom azok az ásványok, melyek a bányászatot megérdemlik és haszonnal folytathatók.

A jégpálya vizzel való megtöltése az idén, mint jeleztük, különösen sulyos gondot és anyagi áldozatokat ró a Sport-egyletre. Tudvalevőleg a gát elszakadása folytán a pályára a Kükülllőből nem lehetett vizet bocsátani, azt mesterséges uton kellett eszközölni. Az egyesület vezetősége két benzin motort állittatott be a szivattyuzáshoz és két heti szakadatlan szivattyuzás után sikerült is elérni, hogy e hét szerdáján már a szükséges vizmennyiség be is lepte a pályát. Amikor az igy 5—600 K költséggel megszerzett vizmennyiség együtt volt, az a pech érte az egyletet és a korcsolyázás híveit, hogy csütörtökön havazni kezdett s a pályára forditott áldozat jórészben kárba veszett; csaknem ujból kell kezdeni a vizszerzést. Természetesen az meg fog történni, s az első fagyos napra már a közönség rendelkezésére fogják bocsátani a pályát. Itt emlitjük meg, hogy a Sport egylet a Budvár oldalán levő rodli pálya földmunkálatait kellő időben elvégeztette, s mihelyest megjön a nagy hó, a pálya át lesz adva a közönség használatára. Kellemetlenül hat a pálya intézőségére, hogy a fiatalabb generáczió a rodli pályát amolyan közprédának tekinti, s minden engedély nélkül a napokban lehullott vékony hó rétegre szánkójával már tömegesen kivonult, s a pálya földmunkálataiban jelentékeny kárt tett. A pálya felügyelotével megbizott szigoru utasitást kapott, hogy az engedély nélkül szánkózókat további eljárás végett bejelentse.

Szabad Lyceum mult vasárnapi összejövetelén a Himnusz eléneklése után *Gál* Imre áll. el. isk. tanitó tartott előadást a családi és iskolai nevelésről. Részletesen foglalkozott a családi nevelésben gyakran megnyilvánuló hibákkal s fejtette ki azon elveket, melyek megvalósitásával lehet tökéletesebbé nevelni a gyermeket. Előadását a nagy közönség tetszéssel fogadta, mely után két ifju szavalt. A szavalatokat szintén nagy tetszéssel fogadták s tapssal jutalmazták. Végül a Szózat hangjai mellett oszlott szét a nagyszámu közönség. Legközelebbi előadás január hó 4-én lesz.

Áll. tanitóegyesület vál. ülését f. hó 17-én tartotta Székelyudvarhelyen *Gyerkes* Mihály elnökletével, ki a gyülés megnyitása után szivélyesen üdvözölte *Kolumbán* Lajos tankerületvezető kir. tanfelügyelőt, kérte tőle a tanitóegyleti ügyek támogatását. Kir. tanfelügyelő megköszönve a meleg üdvözlést, készséggel igérte meg a tanitóság s a tanitói ügyek támogatását. A szövetség által kitüzött tételeket: a fizetésrendezési törvények, nyugdijügy, tanügyi törvények reviziójáról, a népoktatás államositásáról *Rossondai* István terjesztette elő javaslatait, miket csekély módositással fogadott el a választmány s egyben kimondotta, hogy a békésmegyei tanitóegyesületnek a hitoktatásra vonatkozó javaslatával nem kiván foglalkozni. A decz. 29-iki szövetségi gyülésre elnököt és *Rossondai* Istvánt küldték ki. A tanitói járáskörök 1914. évi munkaprogramjául a népiskolai adminisztrácziő kérdését, a tanterv és utasitás részletes ismertetését és a szövetség által nyujtandó tételek megvitatását vették ki. Pályatételül 100 K jutalomdijjal kitüzték: *A gyermeklélek megfigyelésének fontossága és gyakorlati kivitele a népiskolai nevelésben* cz. tételt. Pályázati határidő aug. 31. Dijazva lesz az aránylagosan legjobb munka. *Pál* Sándornak a szerkesztői tisztségről való lemondását elfogadták, a titkári teendők ellátására pedig — mivel erről is lemondott — továbbra is felkérték. Péterfi Sándor emlékgyüjtőiveit, valamint a Bakó alapitvány gyüjtőiveit az iskolák vezetőivel közölni határozták. Gyülés lezajlása után kir. tanfelügyelő a vál. tagjaival népiskolai kérdésekről s a népoktatási viszonyokról folytatott értékes eszmecserét.

Karácsonyi fillérestély. A Polgári önképző egylet karácsony másodnapján este 8 órakor a Budapest-szálló szinházterében *Fischer* Ferencz elnökletével és *Nagy* Margitka és Anna rendezése mellett nagyobb szabásu fillérestélyt rendez. Szinre kerül: „A pofozó masina“ 2 felvonásos bohózat, melyben szerepelnek: Rájk Sándor, Bakó Margit, Ferencz István, Bardócz József, Vass Mariska. Az 1-ső és 2-ik felvonás között *Lásár* Gabi angol tánczot lejt. Előadás után 500 darab nyereménytárgyat sorsolnak ki. Főnyeremény egy gazdagon feldiszitett karácsonyfa. — Belépti dijak: Páholy 5 K. Földszintre személyenkint 1 K. Karzati ülőhely 30 fillér. Karzati álló 40 fillér. Jegyek előre válthatók az önképzőkör helyiségében. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak.

A katonák karácsonya. Bécsből jelentik: A hadügyminisztérium körrendeletben utasitotta a csapatparancsnokokat, hogy az idén teljes mértékben adjanak szabadságot a legénységnek karácsonyra. A rendelet értelmében a karácsonyi szabadság e hónap 20-án délttől kezdve január másodikáig fog terjedni.

Az állami Szakiskola felügyelő bizottsága 17-ikén ülésezett. A bizottság ülésén *Ugron* János főispán, — kit a kereskedelemügyi miniszter a napokban nevezett ki a bizottság elnökévé — ez alkalommal először elnökölt és ez alkalomból szivélyes szavakkal üdvözölte a bizottságot és kérte ki a támogatását. Kegyeletes szavakkal megemlékezett Hargita Nándor igazgató elhunytáról, ki kezdettől fogva ezen intézet igazgatója volt és ő volt annak felvirágoztatója, mert élete egybeforrt annak fejlődésével. A bizottság az elhunyt emlékét elnök inditványára jegyzőkönyvben megörökitette. *Sándor* Mózes biz. alelnök melegen üdvözölte az uj elnököt és felkérte, hogy ismert tevékenységével az intézet uj helyiségben való elhelyezését munkálja. Ezután *Maráth* József helyettes igazgató bejelentette, hogy az intézet igazgatójává *Gaál* József brassói szakiskolai tanárt nevezte ki a miniszter; az uj igazgató, ugy mond, tevékeny, odaadó, széleslátó körü férfi, kitől sok jót várhat az intézet. Örömmel vette tudomásul a bizottság a miniszter azon leiratát, melyben tudatja, hogy a felügyelő bizottság elnökévé a főispánt kinevezte. Ezután tudomásul vették, hogy a főigazgató az itt már letárgyalt költségvetést jóváhagyás végett a miniszterhez felterjesztette. Intézkedtek a felügyelő bizottságnak 1914—16 évekre való ujraalakitása felől, majd tudomásul vették a város azon értesitését, hogy a bizottság megkeresésére a képviselőtestület egy 2400 öles területet az uj iskolahelyiség czéljaira felajánlt és egyben hajlandó a jelenlegi helyiséget 30 ezer koronáért átvenni. A város ajánlata további intézkedés végett a miniszterhez felterjesztetett, mire a gyülés végett ért.

Iparos tanonczok karácsonya. Az emberi szeretet és gondoskodás melege jótékonyan éreztette hatását az iparos tanonczisko lában. Az idei karácsony gazdagabb karácsonyfával köszöntött be a szegény inasokhoz, mennyiben az iparkamara ajándékain kivül a vármegyei iparfejlesztő bizottság is 200 K. küldött a szegény tanonczok felruházására, melyből 22 tanoncz kapott részint kabátot, részint kabátot és mellényt vagy egy-egy pár czizmát, mig az iparkamara 240 kor. értékben 12 tanonczot látott el teljes ruházattal s igy az idén összesen 34 növendék részesült ruha adományban. A várm. iparfejl. bizottság által adományozott összeg erejéig a ruhákat Szabó József szabó, a czizmákat Deák István czizmadia helyi iparosok állitották elő; az iparkamara adományát a 12 rend ruhát, az iparkamara megbizásából *Oláh* Mártonné álsósófalvi lakos készitette el. A kiosztást *Kovács* Dániel igazgató e hó 18. és 19 én eszközölte s a felruházott inasok meghatóan mondottak köszönetet a sorsukat szivükön viselő jólelkü embereknek és hatóságoknak.

Köszönetnyilvánitás. A következő sorok közlésére kérettünk föl: Azon lesujtó nagy csapás alatt, mely felejthetetlen férjem váratlan történt elhunytával ért, lemélyebb hálával mondok köszönetet mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, kik mély fájdalmamban őszinte részvéttel osztoztak s nekem ezen iszonyu csapást elviselni erőt adtak. Özv. *Deák* Lajosné.

Recsenyéden kaszálnak. A napokban kik Homoród mentén jártak furcsa látványosságnak voltak szemtanui. Tél viz idején nem kisebb dolog történt, mint az a kanikulában járó mezőgazdasági munka, hogy a Szentmárton és Recsenyéd között eltorülő rétségen javában folyt a kaszálás. S talán van megütközni való ezen? Nincs. Van a székely embernek hozzá való esze, minek kinlódott volna a vizes nyárban a szénaszáritással, mikor maga magától a lábán is megszárad karácsonyra a fü s igy a kész szénát kell kaszálnia. Javában suhogott a kasza az elmult hét három napján át a emelkedtek a boglyák. Lassan lassan változik minden. Télen nyár, nyáron tél, s ha igy okoskodnak az emberek, karácsonra fog esni ezután a szénakaszálás hordás s ha lehetne az aratás is.

A Székely Dalegylet január negyediki estélye. Igen érdekes és tetszetős müsor várja a közönséget erre az estélyre. A dalegylet Erkel Ferencz, Arany Jenő és Lányi Ernő klasszikus szerzeményeivel szerepel. Az Erkel darabja a mult évi budapesti dalosversenynek egyik gyönyörü összkara, az Arany darabja Petőfinek a „Falu végén“ czimü románczára irt hatásos muzsikáju éneke, s Lányi darabja a jövő évi országos dalosversenyre kitüzött remek férfikar. A dalegyleten kivül szerepel még *Nagy* Lajosné Wégler Margit magánénekkel, melyet *Mihalik* József tanitóképző intézeti tanár fog zongorán kiséri. *Szomesán* László ügyvédjelölt Váradi Antalnak az „Ur itél“ czimü melodrámáját szavalja, melyhez a zongorarészt *Maráth* Aranka és a harmoniumrészt *Horváth* József dalegyleti karnagy fogják játszani. Lesz egy kedélyes páros jelenet is, melyet *Balázs* Sándor országos hirü szinpadi szerzőnk irt erre az alkalomra, s ő maga is fogja rendezni, a szereplők pedig *Fülöp* Erzsike és *Salamon* Béla főhadnagy lesznek. Sikerült még az estélyen való szereplésre a székelykeresztúri filharmonikusok társaságát is megnyerni, kik közül Dr. *Perczel* első hegedüs, *Wlassák* terz-hegedüs, *Bacsó* mély hegedüs és *Ferenczi* cellós Komsacnak két quartettjét fogják előadni, mindkettő végtelen dallamos és igen gyönyörködtető zenemü. Helyárak a szokásosak lesznek. Jegyeket *Székely* Dénesnél lehet előjegyeztetni.

A sükői ifjusági egyesület, az odavaló református templom javitási költségeinek pótlására, folyó hó 26-án jótékonyczélu mükedvelői előadást tart, melyre az érdeklődőket meghivja. Szinre kerül: „*Piros bugyelláris*“.

Egy érdekes lelet. Rákóczi méhészmesterének egy érdekes könyvét találta meg a Méhészegyesület egyik tisztviselője egy vármegyei kisgazda házának mestergerendájában. Az értékes régiség czime *Méhész könyvecske*, a melyben egészen leiratik a méhek körül való jó dajkaságnak igaz módja és mesterége, mellyel a Tekintetes és Méltóságos fejedelemnek, az öreg és ifju Rákóczy Györgynek Fő Méhész mestere Horty Miklós, mint rendszerint való hivatalját egész életének folyásában Nagyváradon laktában tiszti szerint 37 esztendeig követte. Hazai méhészirodalmunk nyomtatásban megjelent legrégibb terméke az 1636-ik évben Nagyváradon jelent meg *Tractatus de apibus* czim alatt s magyarul szemünk elé terjeszti Seraphicus szt. Ferencz minorita conventualis szerzetében levő egy áldozó pap (Pálfi Lőrincz) 1762. Az elsárgult könyvecske első oldalán a méh leirása foglaltatik s igy szól: A méh egy repdéső tiszta, és csinos állat, mellynek négy szárnyai, két fekete fényes-

ségü, mozdulhatatlan szemei, hat, két-két körmös, és szőrös lábai, fogas áll kapczái, egy hosszu nyelve, és mérges egy fulánkja vagyon.

Háztartási tanfolyam Székelyudvarhelyen. Az Udvarhelyi Hiradó több izben felemlitette, hogy mennyire szükséges volna Székelyudvarhelyen a nők részére egy háztartási tanfolyam szervezése. Örömmel értesülünk, hogy a vármegyei Népnevelési Egyesületnek folyó hó 18-án tartott vál. ülése magáévá tette a háztartási tanfolyam szervezésének ügyét s azt kérelmezni fogja. A kérelem teljesülésének meg van tehát a lehetősége. A kivitelben fog felmerülni annyi nehézség, hogy a tanfolyam helyiségét 8 hétre biztositani kellene s ha ezt a nehézséget sikerül elenyésztetnünk, az annyira nélkülözhetetlen s valóban közszükségletet pótló intézmény itt is megkezdheti áldásos működését. Hisszük, hogy a tanfolyam iránt nagy érdeklődés fog megnyilvánulni.

Agyonnyomta a szekere. A hét első napján történt, hogy *Andrási* Ferencz firtosváralyai székely szekerével Énlakára a malomba gabonát vitt őröltetni. Az öt zsák buza megőrlése után Ferenczbá szépen elindult haza felé, a hová még sem érkezett meg. Hogy s mint történt, bajos pontosan megállapitani, csak annyi és mégis minden a szomoru tény, hogy Ferenczbá-t késő este a keresésére indult atyafiság az uttól nem messze az ugaron halva találta meg. Ott feküdt a jó ember kibült testtel a földön a szekér alatt, öt zsák liszttel sulyosbitva. A két kis székely lovacska pedig hüségesen csak állt és várta, hogy jelt adjon a gazda az indulásra. Ferenczbát feltették az öt zsák liszttó őrölt buza mellé, a melyet annyi sok gonddal vetett, aratott és takaritott be, hogy örömét lássa — és most haza vitte a két székely apró lovacska és minden hiába volt.

Recsenyédi méhkaskötő tanfolyam. A méhészegyesület által rendezett méhkaskötő tanfolyam Recsenyéd községben f. hó 20-án délután zárult be igen szép sikerrel. Részt vett a községből 15 kisgazda, más községből 1, összesen 16 s mindenike megelégedésre sajátitotta el az átmeneti szalmaméhkas fonását. Kötöttek 54 darab elsőrendü kast. A tanfolyam felügyeletével a méhészegylet elnöksége *Balázs* János tanitót bizta meg, ki mindent elkövetett a tanfolyam sikereért. A bezárón az egylet elnöksége részéről *Lőrinczi* Béla pénztáros és a gazd. egylet képviseletében *Hlatky* Miklós egyl. titkár vett részt s buzditották a gazdákat a további kitartó működésre s köszönték meg Balázs tanitónak önzetlen fáradozását.

x **Megalakulás előtt.** *Szejke* fürdő érdekében szervezés alá vett *Tanitók Fürdője Résavény társaság*, e hó 27-én délután 3 órakor, Székelyudvarhelyen a vármegyeháza kis termében tartja meg *alakuló közgyülését*. Midőn a legtoljesebb elismeréssel adózunk a szervezés közül kifejtett lankadatlan fáradozásért, egyben őszinte örömünknek adunk kifejezést, hogy Székelyudvarhely város, az oly hosszu idő óta ohajtott fürdőt, ezen elsőrendü közegészségügyi tényezőt megnyeri. Jól tudjuk, hogy a megalakuló R. T. sem fog Szejkéből egyszerre nagyot alkotni, de mégis, ha egyszer birtokába és kezelésébe vette a fejlődés biztos utjára helyezte, az az idegen forgalomnak ideirányitásával a város egész közönségének igen fontos anyagi forrása leend. Éppen azért a tömeges részvényjegyzés és az összes résvényeseknek a kitüzött közgyülésen való megjelenést ajánljuk melegen a fontos közügy érdekében.

x **Az Apolló mozi** iránt a közönség mind szélesebb körben kezd érdeklődni. És ez értbető is. Nem volt még e városon mozi, mely izléses és változatos müsorával, abszolut tiszta képeivel ugy kiérdemelte volna a közönség pártfogását, mint a Budapest szálló szinházterében jelenleg működő mozi. A tökéletességre fejlődött film gyártás ma már olyan képeket produkál, hogy intelligens ember is ámulva áll meg a zsenjálisan kidolgozott és, vászonra alkalmazott történetek, regények, tréfák előtt. Az Apolló mozi ezeket a produktumokat valóban abszolut tisztaságban, minden rezgés nélkül mutatja be és éppen ezért felülmul minden eddig itt működő mozit, de éppen ezért valóban érdemes is a tömeges látogatásra.

Egy fehér leány aki itt járt.

Nyitott kotta egy öreg zongorán;
Valaha egy fehér leány járt itt.
S a billentyük fehér-fekete során
Könnyeden futtatta vékony ujjait.

Egy tavaszi este valaki hivta
S boldogan ment el a leány
A megkezdett dalt félbeszakitva
Kottát ott feledve a zongorán.

Elment s nem jött vissza soha,
Az öreg zongora hiába várta.
Egy vázában hervadt azalea
És szomoruság van a szobában.

A nippek is busak, fennt a fali polczon
Fura figurák apró kis emberek
Őt várják vissza aki rájuk nevet.
Halkan a zongora mellé lopódzom
És órá gondolok a fehér leányra
Érzem, hogy ő nekem is fáj
S egy vég akkordot ütök az öreg zongorára.

Solymossy László.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Kellemetlen kérdések.

Az utóbbi hetekben nagyon kétes értékü irodalmi (?) pikantériáknak voltunk akaratlan élvezői. *Egy székelyudvarhelyi — tehát városi — róm. kath. kántor, egy népnevelő, egy tanitóköri elnök, egy ugynevezett intelligens ember, aki állandóan a tanitói oklevélnek magas lóhátán toborzékol, olyan neveletlen, olyan durva* hangon támadott egy *róm. kath. papot*, amilyent Udvarhelymegye közönsége még nem hallott s a nemzet napszámosainak egyik szerény (?) tagjától bizonyára legkevésbbé várt volna el.

Ámde ez az ur, ha már egyszer felkapaszkodott az önbámulás és öndicsérés Csimborásszójára: gondolt merészet és nagyot. Minek üssön ő csak egy embert, mikor üthet tizet, huszat, harminczat? És ütött is. Olyan csattanós pofont utalványozott ki Udvarhelymegye *„főtisztelendő“* kath. papságának, hogy bizonyára még most is csong bele a megfőtisztelt papságnak becses füle. Amolyan nagyurias, leereszkedő vállveregetéssel kijelenti, hogy „ő megbecsüli a *főtisztelendő* papság közül azokat, akik megérdemlik.“ Egész biztosra veszem, hogy a *főtisztelendő* papság tagjai egymás tyukszemét taposva tolonganak ezután a kitüntetés után. Azután pedig „a négy évi theologiai tanulmányt“ — tehát a főiskolai képzettséget — elküldi . . ,

Azaz sehova sem küldi, hanem ennek a felsőiskolai képzettségnek alapján megállapitja a *„káplani rangot, melynek a tringeld is kijár.“* Csak azt nem tudom, hogy a pinczérek, kocsisok és más ilyen tisztességes foglalkozást üző emberek nem fogják-e önérzetesen visszautasitani azt a rájuk nézve bizonyára nem nagyon hizelgő összehasonlitást a káplánokkal?

És itt következnek az én — különben rövid — kellemetlen kérdéseim:

1. Vajjon a kerületnek nagyrabecsült esperese nem érezte s nem érzi szükségét semmifele erélyesebb fellépésnek, mikor ő is pap, tanitó, sőt esperes — kerületi tanfelügyelő is?*)

2. Vajjon a kerület kath. papsága csakugyan nem érezte meg azt a bizonyos pofont? Mert, ha nem érezte meg, akkor jó helyre volt adressálva. Megérdemelte, aki kapta.

A feleletet inkább tettekben, mint szavakban kivánczian várja.

Érdeklődő.

KÖZGAZDASÁG.

Elnökválasztás a kamaránál.

Nagy és heves küzdelem ért véget 14-ikén, a székely kereskedelmi és iparkamara elnöksége körül folyó, melynek lüktetése hónapok óta nemcsak Marosvásárhelyt, de az egész székelyföldet betöltő előcsatározása, gazdasági életünk legelső forumának sorsát állitotta az érdeklődés központjába.

Nem tulzunk, ha azt állitjuk, hogy az ország összes kereskedelmi és iparkamarái közül a székelyföldi iparkamarára hárulnak a legsulyosabb feladatok, mert hiszen meggyőződésünk szerint a pusztuló székelység talpraállása ma már minden más akciótól eltekintve, ipari és kereskedelmi emelkedés nélkül nem lehetséges. Minden okunk megvan ama bitnek feltételezéséhez, hogy az igy mutatkozott érdeklődés nem muló jelenség, hanem kezdete egy munkás korszak tüneteinek, amely uj korszak *Bürger* Albert elnökségéhez kapcsolódik.

Bürger Albert 33 szavazattal lett elnökké megválasztva. *Bustya* Lajos 22 szavazattal iparos alelnökké választatott. *Patrubány* Miklós 18 szavazattal kereskedő alelnökké.

Winkler János az elnökségre 25, az alelnökségre Csiszár Lajos 9, Bretter Vilmos pedig 9 szavazatot kapott. És ezzel a nagy izgalommal és készülődéssel járó választás véget ért.

*) Ez tudomásunk szerint megtörtént. (Szerk.)

Nyilttér.

Ő Felsége a király nevében!

(1913/B. 577/2. ügyszám.) A székelyudvarhelyi kir. járásbiróság, mint büntető biróság Gaál Ferencz kir. járásbiró által, Gergely Ferencz kir. járásbirósági jegyző, mint jegyzőkönyvvezető, Dollny Róbert ügyészségi megbizott, mint közvádló és Dr. Pál Ernő védő részvételével Székelyudvarhelyen 1913. évi november hó 3. napján nyilvánosan megtartott tárgyalás alapján az ügyész. megbizott inditványa szerint hatóság előtti rágalmazás vétségével vádolt Szállasi János és Ábrahám Salamon elleni bünügyben a vád és védelem meghallgatása után az alól kitett napon a következőleg itélt:

A kir. járásbiróság I *Szállasi* János vádlottat, a ki 25 éves, róm. kath. vallásu, korondi születésü és lakos, kereskedő-segéd, nőtlen, katona volt, vagyontalan és II. *Ábrahám* Salamon vádlott, aki 74 éves, izraelita vallásu, szászsomolyai születésü, korondi lakos, magánzó, nős, vagyontalan, bünösnek mondja ki a Btk. 260. §-ában ütköző hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt, amit az által követtek el, hogy f. évi julius 6-án özv. Stein Adolfné, Stein Gyula és Stein Jenő korondi lakosok ellen a székelyudvarhelyi kir. ügyészségnél irásbeli feljelentést adtak be hamis bukás miatt, vádjok azonban valótlannak bizonyult; ezért őket a Btk. idézett §-a alapján Btk. 92. §-ának alkalmazásával fejenkint az 1892: XXVII. t.-cz. 3. §-ában megbatározott czélokra forditandó, behajthatatlanság esetén a Btk. 53. §-a értelmében 4 (négy) napi fogházra átváltoztatandó 40 (negyven) kor. pénzbüntetésre itéli és a Bp. 480 és 489. § a értelmében kötelezi, hogy sértetteknek 38 korona ügyvédi költséget 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhével egyetemlegesen megfizessenek, valamint elmarasztalja őket, a még felmerülendő bünügyi költségnek a m. kir. államkincstár részére az 1890: XLIII. t.-cz. 9. §-ában előirt eljárás szerint leendő megtérítésében, ez utóbbi költséget azonban az idézett t.-cz. 4. §-ának második bekezdése alapján mindkét vádlott irányában egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánitja, végül a Bp. 485. §-ához képest Dr. Váró Géza ügyvéd diját 38 koronában, Dr. Pál Ernő ügyvédét pedig 28 koronában saját feleikkel szemben megállapitja; végül a Btk. 277. § a értelmében kötelezi vádlottakat, hogy a jelen itélet jogerőre emelkedése után egész terjedelmében indokaival együtt a Székelyudvarhelyen megjelenő „Udvarhelyi Hiradó“ legközelebbi számában saját költségükön közzétesék, mit ha elmulasztanának: ez esetre feljogositja a sértetteket, hogy a közzétételt maguk eszközöltessék és annak igazolt költségeit vádlottakról a jelen itélet alapján végrehajtás utján felhajtassák,

Indokok: Vádlottak f. évi julius 6-án irásbeli feljelentést adtak be a székelyudvarhelyi kir. ügyészségnél, hamis bukás büntette miatt a sértettek, vádjok azonban valótlannak bizonyult, mert a kir. ügyészség a nyomozást megszüntette.

A kir. járásbiróság ezt a tényállást a vádlottak által beadott feljelentés adatai alapján állapitotta meg.

Minthogy vádlottak ezen cselekménye a vád tárgyává tett hatóság előtti rágalmazás tényalladékát kimeriti, őket a jelzett bünczselekményben bünösnek kellett kimondani.

A büntetés kiszabásánál sulyosbitó körülmény nemlétében kiválóan nyomatékosenyhitő körülményt képezett vádlottak büntetlen előélete, töredelmes megbánása s az a körülmény, hogy a feljelentést a faluban szállongó hirek alapján tették meg, mért is a kir. járásbiróság a rendelkező részben kitett

és a Btk. 92. §-ának alkalmazásával kiszabott büntetést találta bünösségükkel arányosnak.

Székelyudvarhely, 1913. deczember 3.

Gaál Ferencz s. k., kir. járásbiró.

A másolat hiteléül:
Székelyudvarhely, 1913. deczember 16.
A kir. jbiróság III. számu jegyzői irodája.

Szabó János, kezelő.

Felelős szerkesztő: BECSEK ALADÁR.
Kiadja: a Becsek D. Fia könyvnyomda.

Homoródi járás főszolgabirájától.
Szám: 4994—1913 ki.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelymegye homoródi járásához tartozó Lövéte nagyközségben lemondás folytán megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek. Az állás javadalmazása: 1. Törzsfizetés 1600 k. 2. Utazási átalány 500 k. 3 Természetboni lakás. 4. 3 öl tüzifa 5. A szükséges irodafelszerelés. 6. A magánmunkálatok dijai.

Lövéte községhez tartozik Szentkeresztbánya vasgyár telep.

Felhivom azokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy pályázati kérvényüket az 1883 évi I. t. c. illetve az 1900 évi XX. t.-cz.-ben előirt képesitésüket igazoló okmányokkal és eddigi működésüket igazoló bizonyitványokkal felszerelve hozzám 1914 január 15-ig okvetlen nyujtsák be, mert a később érkezőket nem fogom figyelembe venni.

A választás határidejét később fogom megállapitani.

Okländ 1913 évi deczember hó 16-án.

Szábady Tivadar főszolgabiró.

Sz. 10320—913. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, miszerint a Magyar földhitelintézet végrehajtatónak özv. ifj. Péter Jánosné ugyis mint gyám székelydoboi lakos végrehajtást szenvedő elleni 251 korona 76 fill. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881: LX. t.-cz. 144. §-a alapján, a 146. és 258 § a értelmében az árverést elrendelte a következő ingatlanokra és pedig: az udvarhelymegyei Dobó községi 43 számu tjkvben A † 1, 5, 8, 17, 28, 35, 38, 41, 42, 50, 53, 55, 56, 63, 64, 78, 84, 98, 109, 115, 116, 118—114, 146—155. rendsz. alatt, az ottani 119 sz. tjkvben A † 1—6 rendsz. alatt, az ottani 594 sz. tjkvben A † 1 rendsz. alatt, a vágási 80 sz. tjkvben A † 36, 37 rendsz. alatt és az ottani 225 sz. tjkben A † 1 rendsz. alatt foglalt a D. alatt csatolt értékbizonylat szerint 3756 korona értékünek becsült ingatlanokra az 1914 évi **január hó 12-ik** napjának d. e. 9 órájakor Vágás községházánál és Székelydobó község házánál ugyanaz nap d. e. 11 órakor megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni. Kikiáltási árak: 1. a dobói 43. sz. alatti ingatlanokra 3370 kor; 2. a dobói 119. sz. alatti ingatlanokra 306 kor; 3. a dobói 594. sz. alatti ingatlanokra 30 kor; 4. a vágási 80. sz. alatti ingatlanokra 15 kor; 5. a vágási 225. sz. alatti ingatlanokra 35 kor.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Székelyudvarhely, 1913. évi nov hó 6.
Constantinescu Viktor kir. tvszéki albiró.

A kiadmány hiteléül:
Dósa, kir. tlkönyvvezető.

Sz. 1537—1913.

Arverési hirdetmény.

Alólirott községi elöljáróság ezennel közhirré teszi, hogy Lokod község tulajdonát képező korlátlan italmérési engedélylyel biró 2 szoba konyhával felszerelt házát, az árverés napjától 1917. évi julius 1-ig terjedő időre haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár azaz évi bér 600 korona.

Árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át készpénzben az árverező kezéhez letenni tartoznak.

Feltételek a közjegyzői irodába megtekinthetők.

A legtöbbet igérő, kire a bérlet leüttetett, azon naptól bérlőnek lesz nyilvánitva.

Az árverés megtartásának napjául 1913. évi **deczember 29-én** d. e. 9 órára, Lokod község háza tüzetett ki.

Homoródszentmárton, 1913. decz. 16.

Gáspár Albert, kjegyző.

Eladó kőház.

Lövétéhez tartozó, Szentkeresztbánya melletti Lobogó-fürdőn egy öt szobából álló kőház, két konyhával. Értekezhetni: Szakács Károly tulajdonosnál, Székelyudvarhelyi Bem-utcza 15. sz.

Szám: 11092—1913. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telokkönyvi hatóság közhirré teszi, miszerint Dr. Jodál Gábor ügyvéd által képviselt Parajd és Vidéke hitelszövetkezet végrehajtatónak, Kénosi Mihály és Horváth Lidi parajdi lakos végrehajtást szenvedők elleni 907 kor. és 697 kor. tőkekövetelés iránti végrehajtási ügyében az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében az árverést elrendelte és azon következő ingatlanok és pedig: a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a parajdi 27. sz. tjvkben A I. 1 sorszám alá bevezetett 937/2, 420.520 ad rész rész közös erdőjutalék 2 K kikiáltási árban, a parajdi 3614 sztjkvben A † 1517,3/b/2 hrsz. alatt felvett kaszálóból a Kénosi Mihály nevén álló 1/2 rész 3 K 50 f. kikiáltási árban, — a 3524 hrsz. alatt felvett legelőből a Kénosi Mihály nevén álló 1/2 rész 7 K 50 f. kikiáltási árban, — a 3574/2 hrsz. alatt felvett kaszálóból a Kénosi Mihály nevén álló 1/2 rész 9 K 50 f. kikiáltási árban, — a parajdi 1117 sz. tjkvben A † 1624/4 hrsz. alatt felvott kaszáló 7 K kikiáltási árban, — az 1624/6 hrsz. alatt felvett kaszáló 4 K, a 2114, 2116 hrsz. legelő 8 K, a 2158 hrsz. kaszáló 21 K, a 2990 hrsz. legelő 5 K, a 3627 hrsz. kaszáló 8 K, a 3859—3861 hrsz. szántó és legelő 7 K, a 4683 hrsz. kaszáló 6 K, a 4686 hrsz. kaszáló 12 K, a 4715—4718 hrsz. kaszáló 16 K, a 4982—4984 hrsz. szántó és legelő 13 K, az 1053/1, 1054 hrsz. szántó 4 K, az 1069/1 szántó 3 K, az 1693/1 hrsz. kaszáló 25 K, a 2010/2 hrsz. szántó 15 K, a 4617/1 hrsz. erdő 11 K, az 5195/2—5196 hrsz. szántó 3 K, a 4396 hrsz. legelő 9 K, a 6356 hrsz. szántó 3 K, az 5424/1 hrsz. legelő 2 K, a 4490/20/2 hrsz. legelő 7 K, a 4499/70/2 hrsz. legelő 4 K, az 1138 hrsz, szántó 17 K, a 4522/b hrsz. erdő 3 K, a 4753 hrsz. kaszáló 28 K, a 4783 hrsz. kaszálú 26 K, az 1624/5 hrsz. erdő 31 K, a 4584 hrsz. erdő 32 K, a 4584 hrsz. erdó 32 K, a 2831/2/1 hrsz. erdő 3 K, a 2576/5/b hrsz. erdő 6 K, a 4481/1/2/25/81 hrsz. erdő 41 K, a 4481/3/2 hrsz. erdő 32 K, az 5948 hrsz. szántó 6 K, és az 1617$^{5}/_{12}$ hrsz. kaszáló 44 K az 1914 évi **február hó 21.** napjának délelőtt 10 órájakor a **Parajd** község házánál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni. Arverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Székelyudvarhelyen, 1913. nov. hó 30-ikán.
Constantinescu Viktor s. k. kir. törvényszéki biró.
Kiadmány hiteléül: **Dósa**, kir. tszéki tlkvvezető.

Értesités.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a **Piacz-téren** fennálló

könyvkötő-üzletemet

továbbra is fenntartom. Szives pártfogást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Özv. ifj. Válentsik Lajosné.

Sz. 10712—1913. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, miszerint dr. Jodál Gábor ügyvéd által képviselt Székelyudvarhelyi ipari és gazdasági hitelszövetkezet mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja végrehajtatónak Soó Györgyné László Borbála és László Ferencz székelybetlenfalvi lakos végrehajtást szenvedő elleni 210 K tőke követelés iránti végrehajtási ügyében az 1881 évi LX t.-cz. 144 §-a alapján és a 146. § a értelmében az árverést elrendelte és a következő ingatlanokra és pedig a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a székelybetlenfalvi I. rész 42 sz. tjkvben A † 81, 82, 83. hrsz. alatt felvett faház és kert 614 K kikiáltási árban, — az 1585 hrsz. alatt felvett erdő 6 K kikiáltási árban és a 2225 hrsz. alatt felvett erdő 1 K kikiáltási árban külön jószágtestként az 1914. évi **február hó 10-ik** napjának d. e. 9 órájakor Székelybetlenfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Székelyudvarhelyen, 1913. évi nov. hó 20.
Constantinescu Viktor s. k., kir. t.-széki biró.

A kiadmány hiteléül:
Dósa, kir. tvszéki tkönyvvezető.

Szám 10662—913. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, miszerint dr. Jodál Gábor ügyvéd által képv. Székelyudvarhelyi ipari és gazdasági hitelszövetkezet végrehajtatónak Ilyés Márton és neje, valamint Ilyés Lajos parajdi lakos végrehajtást szenvedő elleni 680 K tőke követelés iránti végrehajtási ügyében az 1881 évi LX. t.-cz. 144. § a alapján, a 146. § a értelmében az árverést elrendelte a következő ingatlanokra és pedig a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a parajdi 1610 sztjkvben felvett A † 2009 hrsz. szánto 41 K, az 5076, 5787 hrzz. szántó és legelő 24 K, a 17/1, 17/2, 18/1 hrsz. belsőség 634 K, az 1538 hrsz. szántó 4 K, a 2925 hrsz. rét 15 K, az 5406, 5407 hrsz. legelő 30 K, az 1617/b/2 hrsz. szántó 5 K, a 6036/2 hrsz. legelő 7 K, a 3219/1 hrsz. legelő 5 K, a 4385/1/3, 4389/3 hrsz. legelő 50 K, a 2376/$^{15}/_{6}$/d hrsz. erdő 3 K, a 4481/$^{3}/_{8}$/^{4}/d hrsz. erdő 31 K, a 4481/$^{2}/_{31}$/^{1}/d hrsz. erdő 41 K, a 3688—3689 hrsz. kaszáló 12 K. kikiáltási árdan, — a parajdi 2700 sztjkvben A I. 1. rdsz. alatt bevezetett 184/2420520-ad rész közhelybeli illetmény B. 3 alatti jutaléka 10 fill. kikiáltási árban, — a parajdi 412. sztjkvben felvett A 2462. hrsz. kaszáló B: 19 tétel alatti jutalékra a C 1 alatti haszonélvezeti jog fentartásával 22 K kikiáltási árban, — és végül a parajdi 677 sztjkvben felvett A † 933 hrsz. szántó B 4 alatti jutaléka 2 K, az 1238 hrsz. szántó B 4 alatti jutaléka 4 K, a 2970—2971, 3031 hrsz. szántó és kaszáló B 4 alatti jutaléka 12 K, a 3008, 3009, 3010 hrsz. legelő B 4 alatti jutaléka 14 K kikiáltási árban az 1914. évi **február hó 11-ik** napjának délelőtti 10 órájakor Parajd község házánál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól,

Székelyudvarhelyen, 1913. nov. 14. Constantinescu Viktor s. k. kir. tvszki albiró.

Kiadmány hiteléül: **Dósa** kir. tvszki tkvezető.

Sz. 2003—913. kj.

Faárverési hirdetmény.

Csöb község elöljárósága által közhirré tétetik, hogy a község tulajdonát képező és a folyó évi vágtéren levő lábon álló bükk, épület és tüzifa 1914, év **január hó 5-én** d. e. 10 órakor Csöb község házánál nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek el fog adatni.

Kikiáltási ár 2000 korona, mely összszegnek 10%-a bánatpénzként elörn befizetendő.

Árverési feltételek a bordosi körjegyzői irodában megtekinthetők.

Csöb, 1913, deczember 14-én.

Bálint Mihály, kjegyző. **Boga András**, kbiró.

IRNOKOT

keresek állandó állásba

havi 70—80 K fizetéssel, ki perfektül olvas ir és levelez magyarul és németül, szép kéziirása van és **irógéppel** dolgozik. Kereskedelmi ismeretekkel biró vagy több nyelvet beszélők előnyben résesesülnek. Belépés azonnal vagy valamivel később. Esetleg elfogadok kevesebb képességgel: csak magyarul tudó és géppel irót; **esetleg irónőt is** kevesebb fizetéssel. Ajánlatokat **csak irásban** kérek az eddig nyert bizonyitványaik, ajánló leveleik, (de csak másolatbani) mellékléséval, **fizetési igényeik közlésével.**

Székelyudvarhely, 1913. decz. hó.

Nagysolymosi **KONCZ ÁRMIN**
gyógyszer-különlegességek irodája.

20% engedmény

Megkezdődött a karácsonyi vásár

Hirsch Rudolf kész ruha és divatüzletében

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utcza 25. szám.

20% engedmény az összes raktáron levő téli árukból, a mig a karácsonyi vásár tart. Ezen ritka alkalmat senki el ne mulassza és szerezze be szükségletét.

Mig ezen alkalmi olcsó árukból a készlet tart kérem a n. é. vevőközönség szives pártfogását.

Meghivó.

Tanitók Fürdője Részv.-T. alakuló közgyülését

Székelyudvarhelyt, 1913. évi deczember 27-én d. u. 3 órakor a Vármegyeház kistermében tartja

melyre az összes részvényjegyzőket tisztelettel meghivják

Az alapitók.

Tárgysorozat:

1. Elnök, jegyző és jegyzőkönyv hitelesitők választása.
2. A részvénytőke nagyságának megállapitása.
3. A részvénytársaság megalakitásának kimondása.
4. Az alapszabályok megállapitása.
5. Szejke fürdő megvásárlásának kimondása.
6. Az alaptőke feletti rendelkezés és alapitóknak a felmentvény megadása.
7. Az igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása.
8. Inditványok tárgyalása

Sz. 2000—913. kj.

Faárverési hirdetmény.

Rava község elöljárósága közhirré teszi, hogy a község tulajdonát képező 1912. és 1913. évi vágtereken mintegy 6 hold területen, a vasuti állomástól 8 kilómeter távolságban lábán álló bükk tüzifa 1914. évi **január hó 2-án** d. e. 10 órakor a község házánál nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek el fog adatni.

Kikiáltási ára 3885 korona, mely összegnek 10%-a bánatpénzként előre lefizetendő.

Árverési feltételek a bordosi körjegyző irodában megtekinthetők.

Rava, 1913. deczember hó 15.

Bálint Mihály, kjegyző. **Izsák Lajos,** kbiró.

Porczellán

ebédlő, teás, kávés, feketés és mosdókészletek gyönyörü szép korsókkal ellátva és ugyanezek égetett aranyszéllel. Háztartási fehér porczellán minden fajta kivitelben. Szines és fehér kőedényáruk. Metszett, csiszolt, préselt és festett üvegáruk.

A legjobb Ditmár és Brünner-féle uj modern függőlámpák, asztali és fali lámpák, lámpákra való gyöngyrojtok minden szinben, képkeretléczek nagyválasztékban és mindenfajta villanyégők legolcsóbban beszerezhetők

!!

Márk Testvérek
kereskedésében Deák-tér 14. szám.

TOMPA ÁRPÁDNÉ:

Mit zúg, búg a fenyves...

Mesekönyv képekkel.

Ára 2·50 K.

Kapható szerzőnél és a helyi könyvkereskedésekben.

Sz. 2002—913. kj.

Faárverési hirdetmény.

Bordos község elöljárósága közhirré teszi, hogy a község tulajdonát képező és a f. évi vágtéren levő lábon álló bükk és gyertyán tüzifa 1914. évi **január hó 3-án** d. e. 10 órakor a körjegyzői irodában legtöbbet igérőnek el fog adatni.

Kikiáltási ár 1700 kor., mely összegnek 10%-a bánatpénzként előre lefizetendő.

Bordos, 1913 deczember hó 14.

Bálint Mihály, kjegyző. **Dávid Péter,** kbiró.

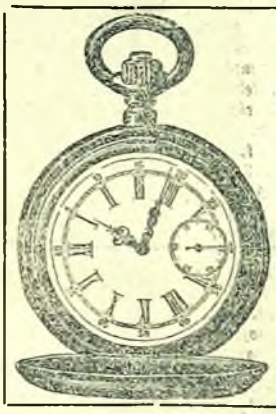

Szolid és pontos kiszolgálás.

GYÖNYÖRŰ, MARADANDÓ ÉRTÉKŰ ARANY és EZÜST AJÁNDÉKTÁRGYAK

beszerezhetők

ISZÁKOVITS BERNÁT MUÓRAS ÉS ÉKSZERÉSZNél

Székelyudvarhelyt, Deák-tér 12. sz. (Pénzügyi palota mellett)

hol a legjobb és legszebb kivitelben kaphatók eredeti *OMEGA, SCHAFFHAUSEN* és *CHRONOMETRE* inga és zsebórák, arany és ezüst ékszerek, *gyűrűk, nyakékek, lánczok, brilliáns gyűrűk és függők. Ezüst és alpacca disztárgyak. Ezüst evőeszközök, domborművek jardinierek, állványok, kompotos tálak, kávés és teáskészletek.*

Szemüvegek és mindenféle optikai szerek.

Mindenféle javitásokat elvállalok és azonnal pontosan eszközlök.

Koczkázat kizárva. Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Uj papir-, iró- és rajzszerkereskedés

Kossuth-utcza 14. sz.

A m. t. közönség szives figyelmébe ajánlom ujonnan berendezett papir-, iró- és rajzszerkereskedésemet, hol raktáron vannak:

Az összes irópapirok	Penkala-irónek	Törlőgumik	Bevásárló könyvek
Kovertek	Vonalzók	Bankóragasztók	Szűrőpapir
Emlékkönyvek	Ostyák	Syndetikon	Ecsetek
Czeruzák	Tintatartók	Jegyzőtenta	Tusok
Tenták	Krétá k	Pecsétpárnafestékek	Szenek
Angol irótollak	Palatáblák	Spanyolviaszok	Szines tenták
Irósztalaljzat	Ragasztószerek	Billiárd-kréták	Krepp papirok
Tollszárak	**Üzleti könyvek**	**Körzők**	Czimkék
Itatósdeszkák	Closetpapirok	Papirszalvéták	Tentatartó garniturák
Disz levéldobozok	Irattáskák	Kottatáskák	Töltőtollak
Levélpapirok	Gummiszallagok	Kottapapirok	Minta zacskók
Iratkapcsok	Gomb és olajfestékek	**Indigópapirok**	Kassza-blokk
Másolókönyvek	**Rajzpapirok**	Kartonpapirok	**Ablaküvegpapir**
Jegyzőkönyvek	**Képes levelezőlapok**	Irógépszallag	Gömb festékdobozok
Noteszek		**Irógép papirok**	Czeruzahegyzők

Elsőrendü áruk. Jutányos árak. Telefon 14. sz.

BECSEK D. FIA könyvnyomda, papir- és irószerkereskedés.

Kereskedő-segéd felvétetik.

Egy jóravaló fiatal detaillista fűszerkereskedő-segéd Kaleksy József Székelykeresztúri fűszerkereskedésébe 1914. január 1-től felvétetik.

130 saját fióktelep

Turul cipő

a legjobb

Turul cipőgyár r.t.

a Monarchia legnagyobb cipőgyára

Fiókraktár:

Székelyudvarhely, Kossuth-u. 9.

20000 pár heligyártás.

42—1913, kgy.

Árverési hirdetmény.

Etéd község határán gyakorolható vadászati jog 1913. aug. hó 31-től 1919. aug. hó 31-ig terjedő 6 egymás után következő évekre Etéd község házánál 1914. évi **január hó 10-én** megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek bérbe fog adatni.

A kikiáltási ár 5 korona.

Etéd, 1913. deczember hó 16.

Szász Ferencz, kjegyző.

Törv. védve.

Utánzatoktól óvakodjunk!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és HURUT ellen nincs jobb, mint a valódi

MENTHOMOL-CUKORKÁK

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes, jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik

A köhögést, ingert, valamint a hangszálak kifáradását megakadályozzák, miért is énekesek, szinészek, papok, szónokok állandóan használják.

Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdítésre és a dohányszag eltávolitására. Ára: 1 doboz 40 fillér

Kapható minden gyógyszertárban a drogériában.

Vásárlásnál vigyázzunk a MENTHOMOL névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnóm alakban rejlik kell lennie.

Gyár: EGGER A. FIA, csász. és kir. udv. szállító Bécs.

Női kézitáskák és férfi bőráruk

Mélyen leszállitott árak.

Gyermekjátékok és alkalmi ajándéktárgyak

karácsonyi vására

Batthyány-tér 6. szám alatt és Kossuth-utcai főüzletemben

Porcellánkészletek, üveg, fajence és terakotta áruk függő és asztali lámpák, chinaezüst tárgyak, képek, tükrök, utazó és sportcikkek, képkeretezés s minden e szakba vágó czikkek legolcsóbb beszerzési forrássa. — Páratlan és eltörhetetlen **Hidra villamos lámpák** fehér fénnyel, legolcsóbb árban, egyedüli eladása.

A karácsonyi idény alkalmából mélyen leszállitott árak mellett ajánlom.

Tisztelettel **Dragomán. S. J., Ifj. Dragomán Domokos.**

Mélyen leszállitott árak.

Mindennemü készletek és disz ajándékok.

Első varrógépraktár

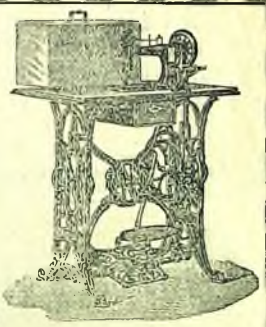

Dus választéku s a legkiválóbb készitményü

varrógépek, lőpor, disz-áruk, vadászfegyverek

elsőgyártmányu szakmába vágó jól berendezett vaskereskedésünkben jutányos árak mellett beszerezhetők.

RÖSLER és GÁBOR vaskereskedése

Székelyudvarhely. Fióküzlet: Székelykeresztúr.

Kőbányai sör!!

A legjobb hirnevü DREHER-féle ‚Korona' s ‚Dupla márciusi sör'

Első Magyar Részvény Sörfőzde „Udvari" és „Goliát Maláta sör"

kizárólagos főraktár Udvarhelymegyében

Rösler és Gábor czégnél

Székelyudvarhelyt és Székelykeresztúron.

Vidéki és helybeli megrendelések hordók és naponta frissen töltött palaczkokban pontosan lesznek eszközölve.

Kitünő minőségü és legmagasabb szilárdságu PORTLAND CEMENTET ajánl olcsó áron a

PORTLAND CEMENT-GYÁR BRASSO

(Kugler és Társai.) — Itt helyben kapható: Rösler és Gábor czégnél.